

Dominica Sánchez: fer visible allò invisible

Arran de la vivència existencial i vital de l'etapa informalista, moment en què tendeix a desenvolupar el gest i a resoldre el quadre des de la reducció del color, progressivament, l'obra de Dominica Sánchez -ja sigui dibuixística o escultòrica- ha estat centrada en l'exploració de l'austeritat. Amb una trajectòria quasi silenciosa i en solitari, desenvolupada a través d'un llenguatge estrictament abstracte, ha portat a terme un meditat exercici de concisió i laconisme d'un grau refinadíssim, tothora basat en el descobriment i variació de les formes i amb una obsessió recurrent per la línia.

És evident que no hi ha referents reals en la seva obra, tot i que la interpretació subjectiva de les sensacions que l'artista sent davant la contemplació de la natura resten reflectides amb una contundència, amb una audàcia i amb una sobrietat de recursos que no amaguen, però, en cap moment la vessant introspectiva. Els seus escenaris, d'un rigorós ordre arquitectònic, constaten, però, el nexa que s'estableix entre l'ésser i l'entorn. Ha fet de les autoexigències no pas un constrenyiment, un conformisme o una rutina, sinó ans al contrari, ha aconseguit una creació personalíssima d'una gran unitat interna i una suggestiva aportació estètica a la plàstica actual.

Prescindint de tot allò accessori i amb només la forma absoluta, ens ofereix allò essencial en la seva pura universalitat. Una abstracció lírica que, lluny de la inexpressiva i freda especulació formal, ens dona a conèixer la part més íntima de l'ésser a través, per exemple, de la vaporositat de les transparències, les organitzacions estabilitzadores, les estructures desequilibradores, els imprevistos desplaçaments, les sobtades ruptures, la duresa dels negres, la contundència d'un vermell, la puresa dels blancs o la valoració dels buits. L'interès per les lleis naturals, en la creació d'espais sonors i psíquics, la porten a un constructivisme, a través del qual investiga la captació de l'eurítmia del món. La voluntat de perfecció, el rigor de la composició i l'execució impecable són la clau per aconseguir la noció de la substància primera.

En un segon estadi, va deixant de banda la pintura per centrar-se en el dibuix; mitjà d'expressió immediat que s'adapta d'una forma versàtil al creador per traduir espontàniament pensaments, entusiasmes, incerteses o anàlisis. En el dibuix, la matèria es tan breu que no permet ocultar res; es manifesta nu mostrant la seva anatomia, sense cap tipus de vestimenta que n'encobreixi l'estructura. La presència del dibuix -ha escrit María Zambrano- "...de tan pura, limita amb l'absència". Però, el desig de traspasar l'experiència bidimensional condueix a Dominica Sánchez a desplegar i expandir les formes en dibuixos a l'espai, que materialitza en ferro pintat. Retalla amb tisores dibuixos traçats sobre paper -fets d'estructures primàries i formes elementals- que va plegant i construint fins passar de la línia al plànol per aconseguir, finalment, dotar-los de volum i corporeïtat. Malgrat comptar amb l'eina tridimensional, segueix entenent el dibuix com a vehicle del seu pensament ja que considera que constitueix la base insubstituïble del moment més extraordinari del treball de l'artista: l'acte creatiu.

La gran característica de l'obra d'aquesta artista ha estat i és, la de cercar l'essència, mitjançant una poètica de mínims, amb una total sobrietat i aspror. Aquest procés reduccionista afecta també el color que es veu emmarcat en la monocromia o en el contrast minimitzat que lluita entre el mental i el sensual, entre la racionalitat i l'emoció en un autèntic equilibri de bipolaritats.

L'estructura que flueix per les seves mans recorre l'ordre de tot allò existent fins a trobar la seva sintonia. Sempre coherent, la seva producció passa per diferents sèries

formals en contínua transformació, en les que el protagonisme recau en la línia; en aquella "línia que somia"; una línia que, segons Paul Klee, pot fer visible allò invisible.

Conxita Oliver
Membre de l'Associació Catalana de Crítics d'Art